

Er hjemmedød en kvalitetsindikator i palliasjonen?

Landskonferansen i palliasjon

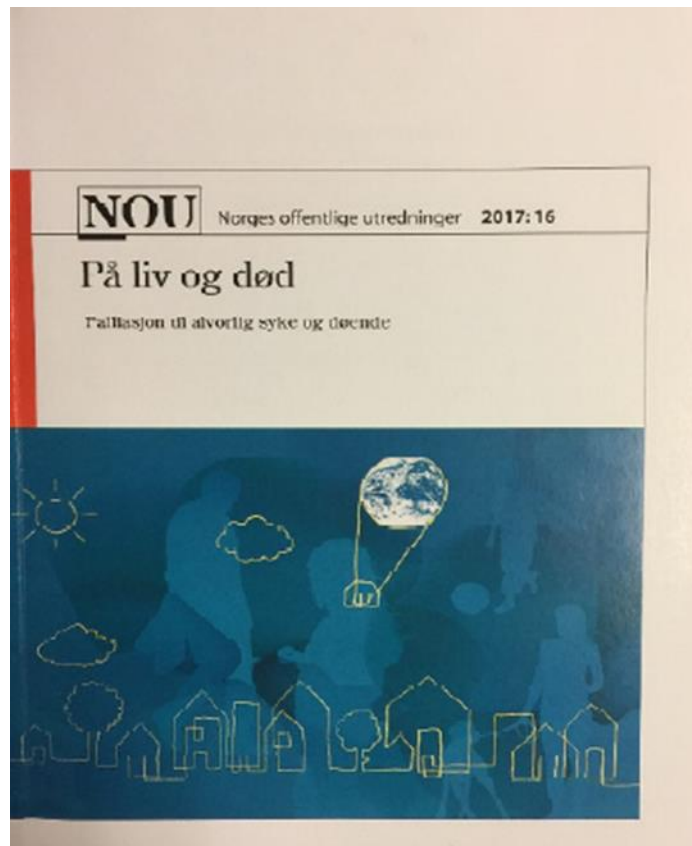
Bodø, September 2018

Eva Albert

Overlege

Sørlandet sykehus

Anbefalte kvalitetsindikatorer i NOU 2017;16

- Hjemmetid de siste 30 eller 50 dager
- **Hjemmedød**
- Forhåndssamtaler
- Systematisk symptomkartlegging
- Systematisk kartlegging av pårørendes situasjon/behov

Kartlegging av befolkningens ønsker for hvor man ønsker å motta behandling og pleie den siste tiden

Oppdrag fra NOU sekretariatet til Kompetansesenteret i helseregion Sør-Øst

- Den største europeiske studien stilet til «folk flest»
  - svarprosent på 21 %
- 2/3 ønsket å dø hjemme dersom de ble rammet av alvorlig sykdom
  - OBS: 79 % svarte ikke på spørreundersøkelsen (selection bias). Hva mente de?
- Også når en spør alvorlig syke pasienter, er svarprosenten lav, og svarene er til dels avhengige av hvordan spørsmålet blir stilt.

Hvor dør vi? (%)

	Hjemme	Sykehus	Sykehjem	Hospice
Danmark	20	50	25	3
Sverige	18	42	38	
England	23	47	22	6
Irland	26	43	25	6
Norge	14	31	48	2,5

Dødssted og dødsårsaker: Hva skjedde i Norge fra 1987-2011? (%)

	1987	2011
Død på sykehus	46,2	34,1
Død hjemme	18,3	14,2
Død på sykehjem	29,5	45,5
Død pga hjertekar	48,4	31,4
Død pga svulster	21,8	26,9

**Befolkningen er blitt eldre.
Mindre hjerte/kar - og
mer kreft sykdom gir mindre hjemme - og sykehusdød**

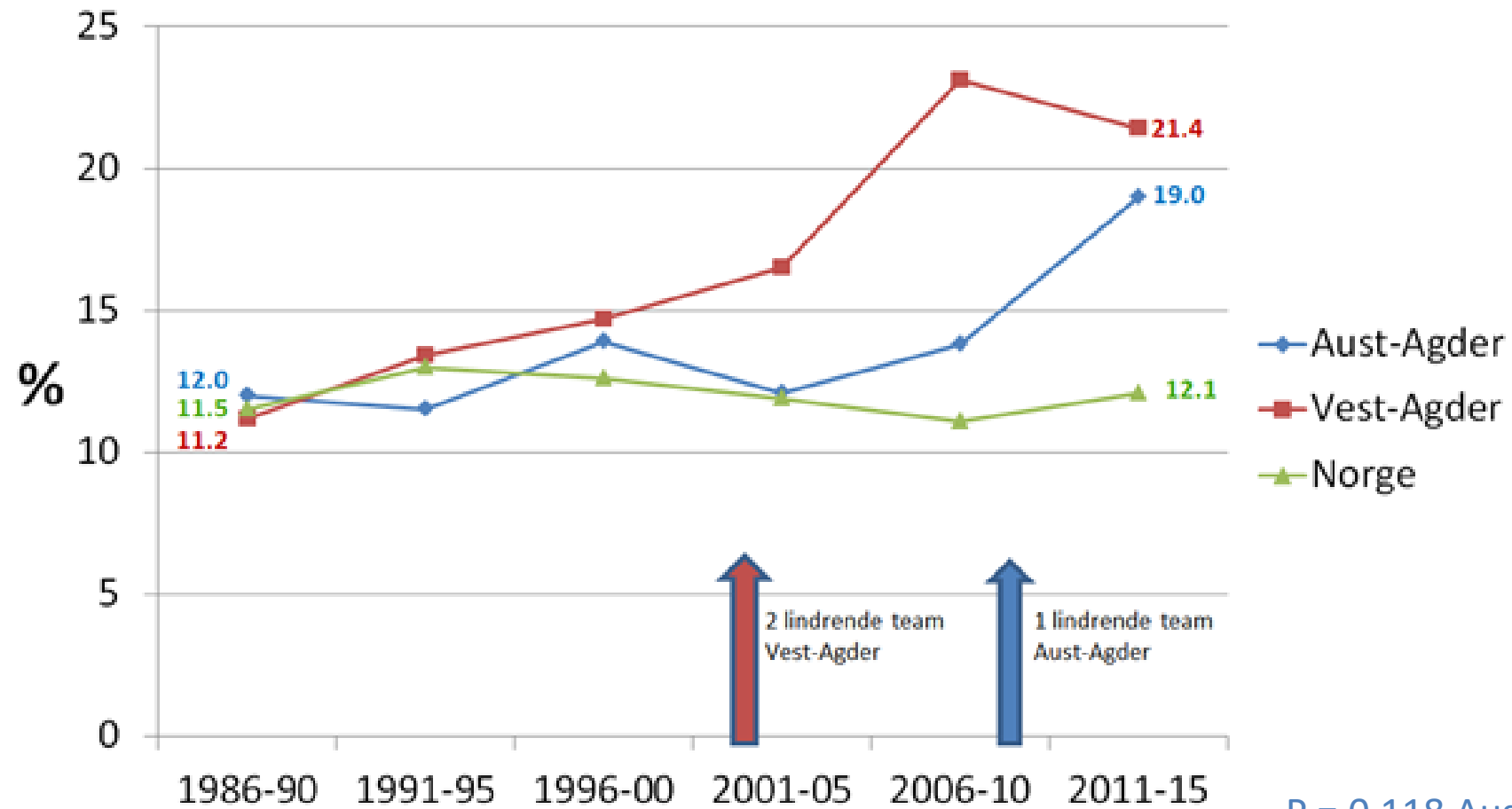

Lindrende team, i Aust-Agder. Oppstart 2009

Kreftdød i hjemmet

Aust- og Vest-Agder og Norge fra 1986 til 2015

P = 0,118 Aust-Agder

P = 0,003 Vest-Agder

Endring i kreftdød i hjemmet 1986-2015

	Hj.død 2011-2015	Hj.død 1986-90	Differanse
Norge	6532	5638	894
Aust-Agder	248	145	103
Vest-Agder	398	179	219
Sum Agder	646	324	322
Oslo	423	738	- 315
Agder i % av Norge	9,9	5,7	36
Oslo i % av Norge	6,5	13,1	-35

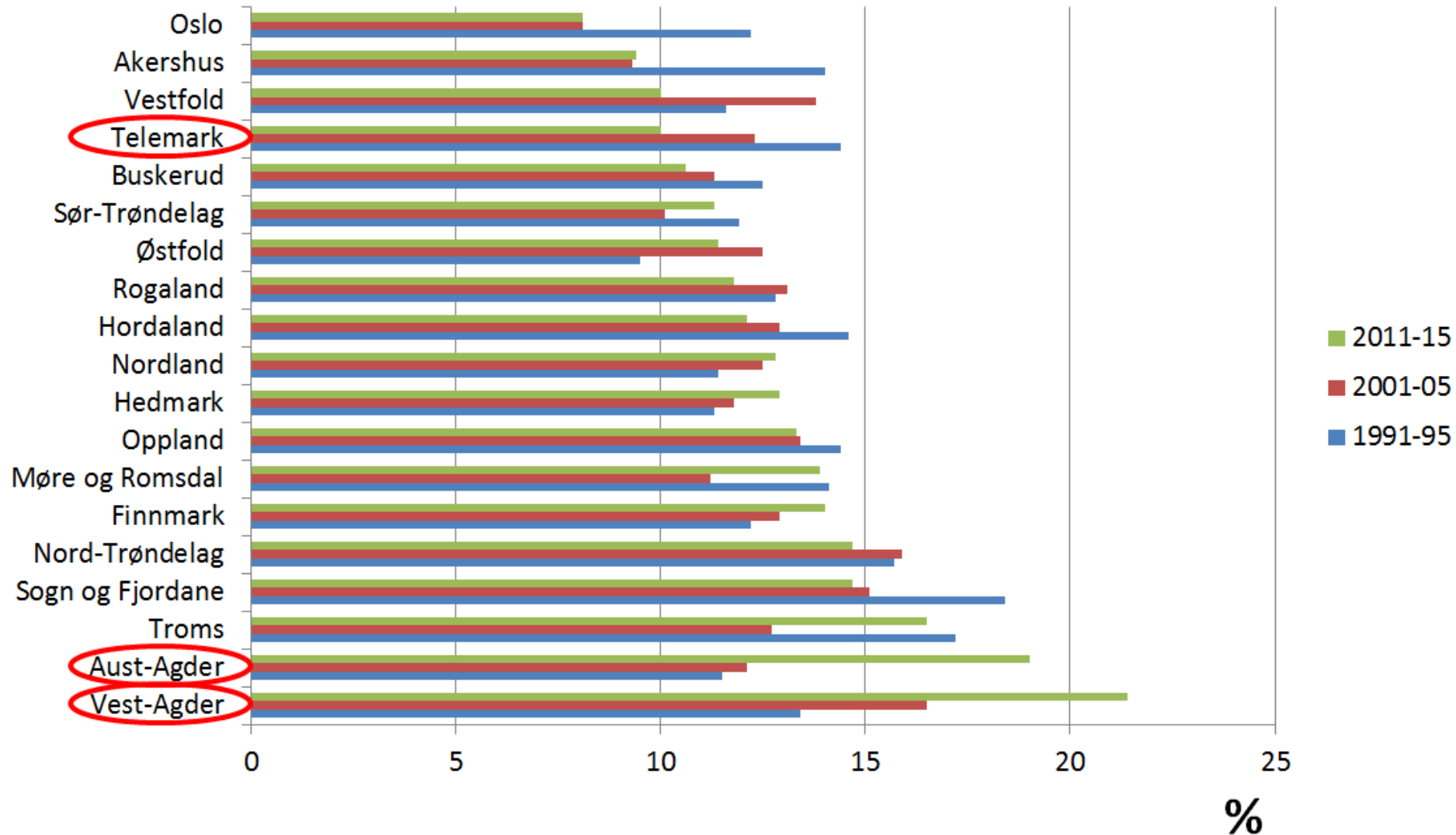
$894 \times X/100 = 322$ Det vil si: $X = 36,01$

$894 \times X/100 = - 315$ Det vil si: $X = - 35,2$

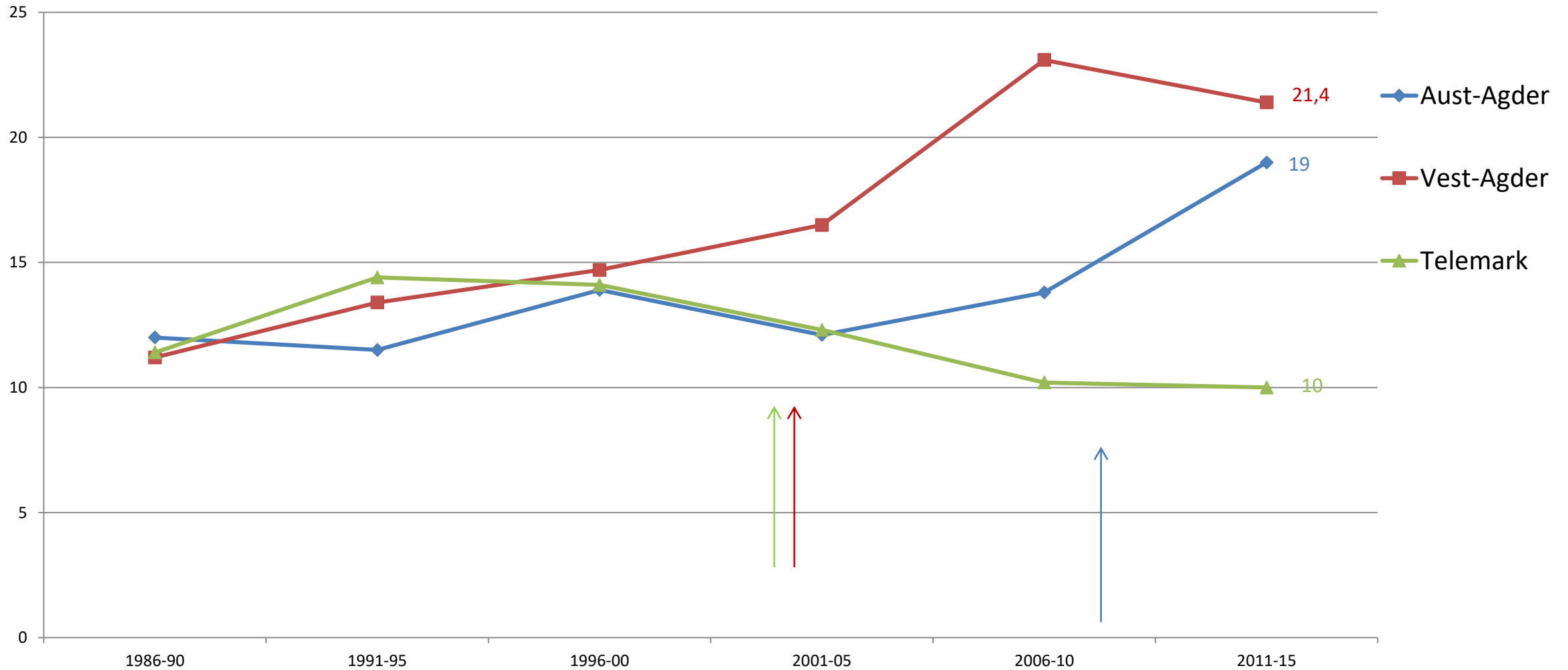

Kreftdød i hjemmet

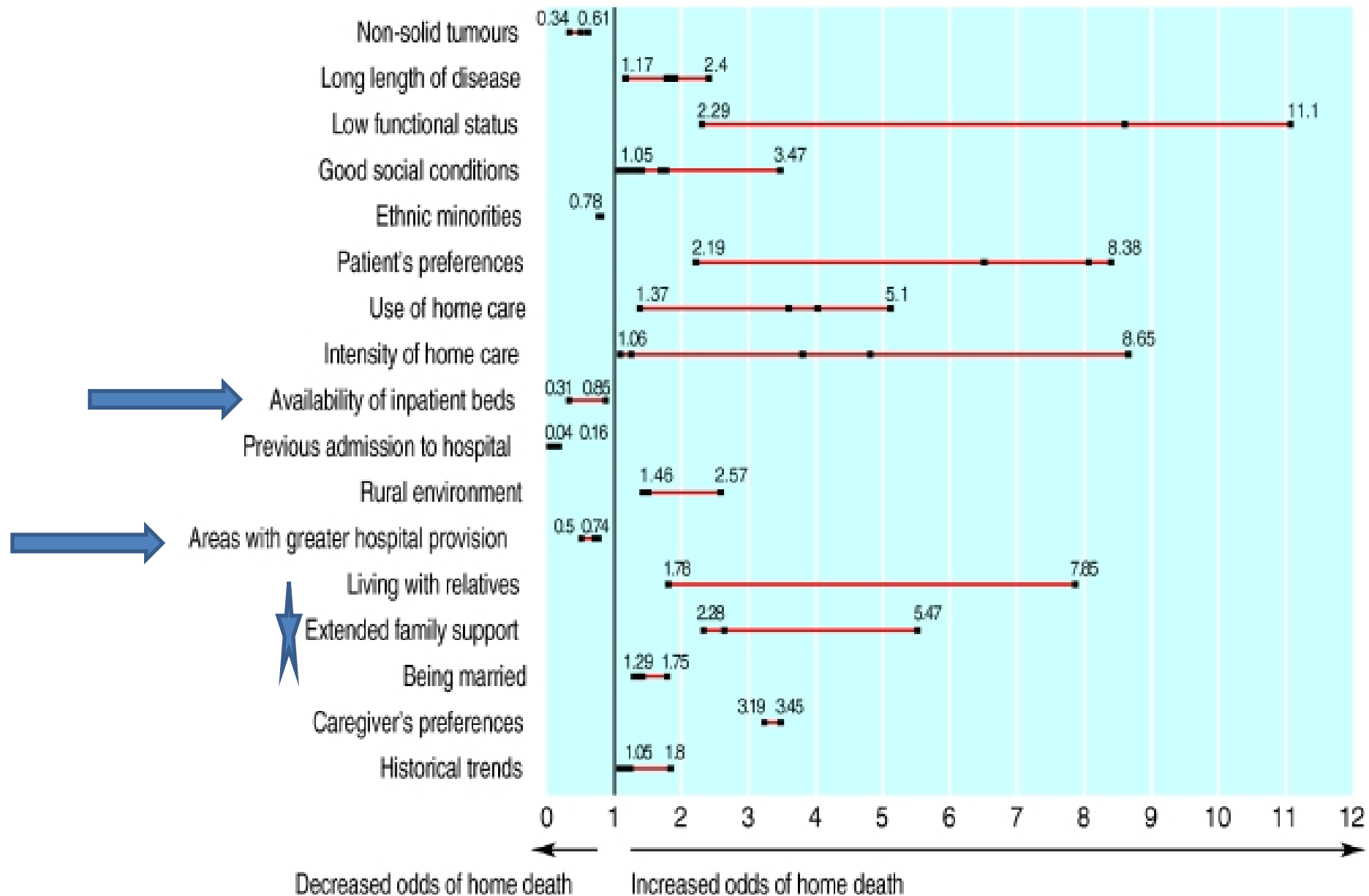
Fylkesvis utvikling fra 1991 til 2015

Kreftdød i hjemmet. Telemark og Aust-og Vest-Agder. 1986-2015 i %.

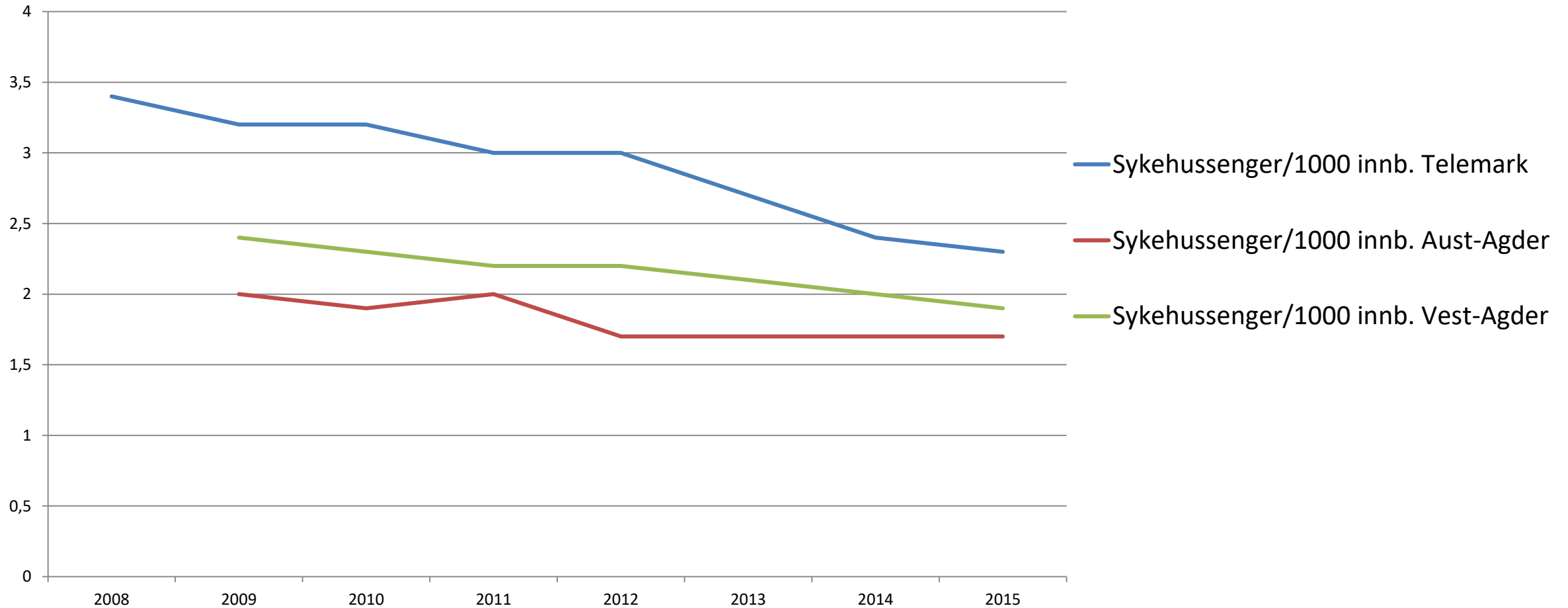
Factors/variables

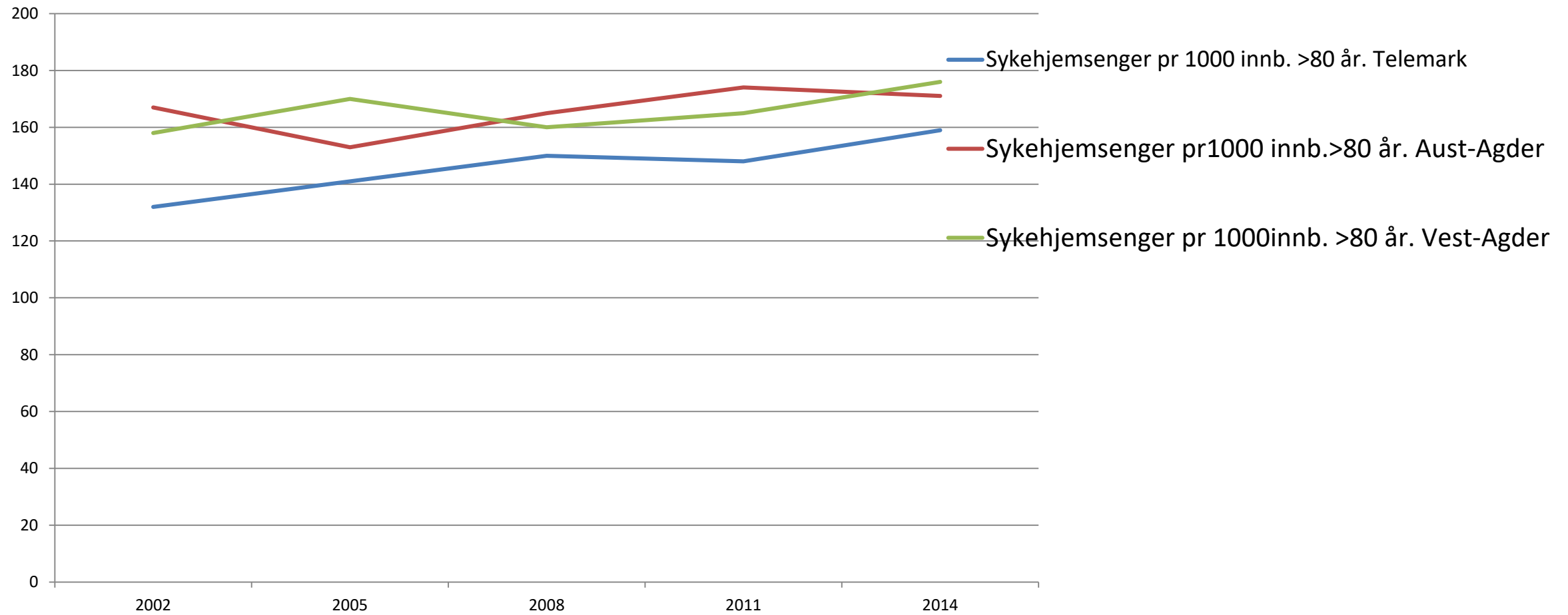
Gomes and Higginson: Factors influencing death at home in terminally ill patients with Cancer. A syst, review, BMJ, 2006.

Odds ratio for dying at home

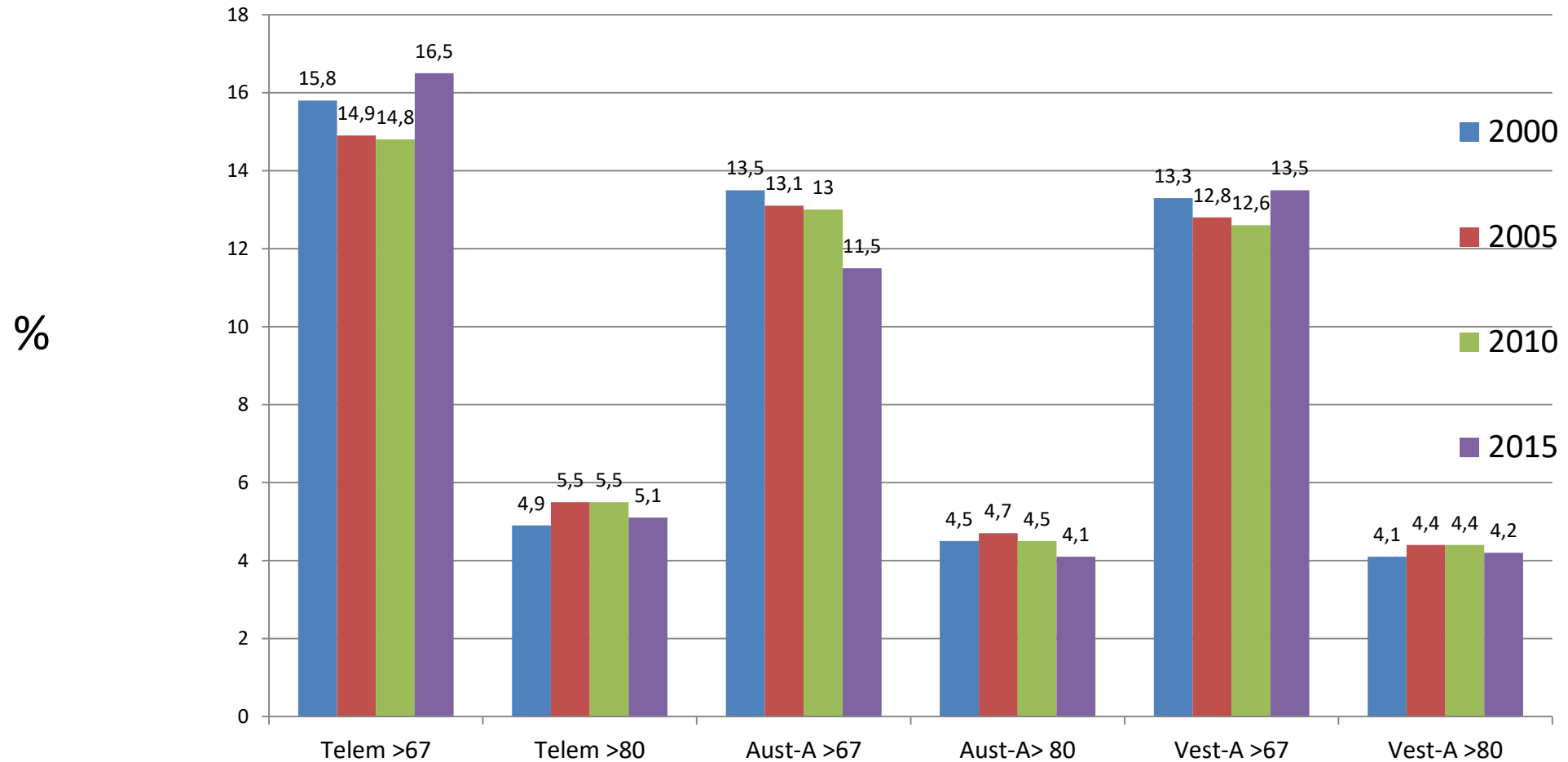
Sykehussenger pr 1000 innbyggere i Telemark, Aust- og Vest-Agder 2008-2015

Sykehjemsenger pr 1000 innbyggere >80 år i Telemark, Aust- og Vest-Agder

Andel av befolkning over 67- og 80 år i Telemark, Aust- og Vest- Agder.

Hjemmedød, - en kvalitetsindikator?

- « Det er derfor viktig å skille mellom ønske for dødssted og ønske om hvor den siste tiden av livet skal tilbringes.»??
- I løpet av 8 år: 10 legekolleger som pasienter. 8 av disse valgte å dø hjemme. Vet leger mer enn andre noe om hva sykehus og sykehjem kan eller ikke kan tilby ved livets slutt??

